

חוק-יסוד: מקרקעי ישראל *

1. מקרקעי ישראל, והם המקרקעין בישראל של המדינה, של רשות הפיתוח או של הקרן הקימת לישראל, הבעלות בהם לא תועבר, אם במכר ואם בדרך אחרת. איסור העברת בעלות
2. סעיף 1 לא יחול על סוגי מקרקעין וסוגי עסקאות שנקבעו לענין זה בחוק. היתר על פי חוק
3. בחוק זה "מקרקעין" — קרקע, בתים, בנינים וכל דבר המחובר לקרקע חיבור קבע. הגדרה

דוד בן-גוריון
ראש הממשלה

יצחק בן-צבי
נשיא המדינה

* נתקבל בכנסת ביום כ"ד בתמוז תש"ך (10 ביולי 1960); הצעת החוק ודברי הסבר נתפרסמו בה"ח 413, תש"ך, עמ' 34.

חוק מקרקעי ישראל, תש"ך-1960 *

1. בחוק זה — "מקרקעי ישראל" — כמשמעותו בחוק-יסוד: מקרקעי ישראל; (להלן — חוק-היסוד); "קרקע עירונית" — מקרקעין הנמצאים בתחומי שטח תכנון עיר, להוציא תכנון גלילי. הגדרות
2. ואלה סוגי העסקאות שסעיף 1 לחוק-היסוד לא יחול עליהן:
 - (1) פעולות רשות הפיתוח לפי חוק רכישת מקרקעים (אישור פעולות ופיצויים), תשי"ג-1953²;
 - (2) העברת בעלות במקרקעי ישראל, לפי כללים שייקבעו בתקנות, באישור ועדת הכספים של הכנסת, לנפקדים הנמצאים בישראל או ליורשיהם הנמצאים בישראל, תמורת מקרקעין שהוקנו לאפוטרופוס לנכסי נפקדים מכוח חוק נכסי נפקדים, תש"י-1950³;
 - (3) העברת בעלות במקרקעי ישראל למילוי התחייבות שנתחייבו בה כדין או חבות שנוצרה כדין לגבי אותם מקרקעין לפני תחילת חוק-היסוד;
 - (4) העברת בעלות במקרקעי ישראל תוך חליפין במקרקעין שאינם מקרקעי ישראל או כפיצוי בעד מקרקעין כאלה שהופקעו על פי חוק, ובלבד שלא תחלף קרקע חקלאית בקרקע עירונית אלא בנסיבות מיוחדות ובאישור שר החקלאות;
 - (5) העברת בעלות במקרקעי ישראל במידה שיש בכך צורך ליישר גבולות או להשלים נתלאות, ובלבד ששטח המקרקעין לא יעלה על מאה דונם כל פעם; היתה ההעברה ללא תמורה, טעונה היא אישור ועדת הכספים של הכנסת;

* נתקבל בכנסת ביום א' באב תש"ך (25 ביולי 1960); הצעת החוק ודברי הסבר נתפרסמו בה"ח 413, תש"ך, עמ' 34.

1 ס"ח 312, תש"ך, עמ' 56.

2 ס"ח 122, תשי"ג, עמ' 58.

3 ס"ח 37, תשי"י, עמ' 56.

(6) העברת בעלות במקרקעי ישראל בין המדינה, רשות הפיתוח והקרן הקימת לישראל לבין עצמם; ואולם העברת בעלות במקרקעי המדינה או במקרקעי רשות הפיתוח לקרן הקימת לישראל טעונה אישור ועדת הכספים של הכנסת; (7) העברת בעלות במקרקעי המדינה או במקרקעי רשות הפיתוח למטרת פיתוח לא-חזקלאי, או העברת מקרקעין כאלה שהם קרקע עירונית, ובלבד ששטח כל ההעברות מכוח פסקה זו יחד לא יעלה על מאה אלף דונם; ובלבד שהעברת בעלות במקרקעי הקרן הקימת לישראל לא תיעשה אלא באישורה.

שמירת מצוות
שמיטה

3. חוק-היסוד לא יפגע בפעולות הבאות לאפשר קיום מצוות שמיטה בלבד.

ביצוע ותקנות

4. שר האוצר ושר החקלאות יחד ממונים על ביצוע חוק זה והם רשאים להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.

משה דיין
שר החקלאות

לוי אשכול
שר האוצר

דוד בן-גוריון
ראש הממשלה

יצחק בן-צבי
נשיא המדינה

חוק מינהל מקרקעי ישראל, תש"ך-1960 *

הגדרות וכתיבות

1. בחוק זה – "מקרקעי ישראל" – כמשמעותו בחוק-יסוד: מקרקעי ישראל¹, והוראות חוק זה כפופות להוראות אותו חוק-יסוד ולהוראות חוק מקרקעי ישראל, תש"ך-1960².

מינהל מקרקעי
ישראל, מנהלו
ועובדיו

2. (א) הממשלה תקים מינהל מקרקעי ישראל (להלן – המינהל) שינהל את מקרקעי ישראל.

(ב) הממשלה תמנה מנהל המינהל; על מינויו לא תחול חובת המכרז לפי סעיף 19 לחוק שירות המדינה (מינויים), תשי"ט-1959³, הודעה על המינוי תפורסם ברשומות; מנהל המינהל כפוף במישרין לשר החקלאות, והסמכויות של שר לענין החוק האמור בתוכן לשר החקלאות.

(ג) עובדי המינהל יהיו עובדי מדינה.

מועצת מקרקעי
ישראל

3. הממשלה תמנה מועצת מקרקעי ישראל שתקבע את המדיניות הקרקעית שלפיה יפעל המינהל, תפקח על פעולות המינהל ותאשר הצעת תקציבו שייקבע בחוק.

דיווח

4. מנהל המינהל יגיש למועצת מקרקעי ישראל לפחות אחת לשנה דין וחשבון על פעולות המינהל; והממשלה תגיש לכנסת לפחות אחת לשנה דין וחשבון על פעולות המינהל.

* נתקבל בכנסת ביום א' באב תש"ך (25 ביולי 1960); הצעת החוק ודברי הסבר נתפרסמו בה"ח 413, תש"ך, עמ' 36.

1 ס"ח 312, תש"ך, עמ' 56.

2 ס"ח 312, תש"ך, עמ' 56.

3 ס"ח 279, תשי"ט, עמ' 86.